

Kepan lausunto valtiontalouden talousarvioesitykseen vuodelle 2011

VaV HTJ 6.10.2010

Kehitysyhteistyön määrärahat kohti 0,7 prosentin tavoitetta

Hallitus esittää kehitysyhteistyöhön 108 miljoonan euron lisäystä, eli yhteensä 1074 miljoonaa euroa vuodelle 2011. Tällä tavoitellaan 0,58 prosentin osuutta BKTL:sta. Erityisen positiivista on, että valtaosa korotuksesta kohdistuu varsinaiseen kehitysyhteistyöhön.

Suomi on yksi harvoista maista, jotka pystyvät kasvattamaan kehitysyhteistyön määrärahoja sekä suhteellisesti että absoluuttisesti taloudellisesta taantumasta huolimatta. Päätöksellään Suomen hallitus lähettää vahvan poliittisen signaalin globaalin vastuunkannon puolesta. Avun tarve on akuutti, sillä kaikkein köyhimmät maat kärsivät taantumasta eniten.

Suomi on käsittelyssä olevalla talousarvioesityksellä uskottavalla kasvu-uralla kohti 0,7 prosentin tavoitetta vuoteen 2015 mennessä. Eurooppa-neuvostossakin vuonna 2005 vahvistetun 0,7 prosentin tavoitteen saavuttaminen jää kuitenkin konkreettisesti seuraavan hallituksen harteille ja vaatii tasaisia, euromääräisiä lisäyksiä.

Toisin kuin julkisessa keskustelussa on epäilty, kehitysyhteistyöllä saadaan aikaan tuloksia. Syyskuun lopulla pidetyssä YK:n vuosituhattavoitteiden välitarkastelussa todettiin, että jo 88 prosenttia maailman lapsista pääsee peruskouluun ja osuus on kasvanut nopeiten Saharan eteläpuoleisessa Afrikassa. Esimerkiksi YK:n Wider-instituutin tutkimus vuodelta 2009 osoittaa, että avulla on positiivinen ja tilastollisesti merkittävä vaikutus kehitysmaiden talouskasvuun pitkällä tähtäimellä.

→ Kannustamme eduskuntaa pitämään kiinni kehitysyhteistyömäärärahojen 108 miljoonan korotuksesta, joka asettaa Suomen uskottavalle kasvu-uralle kohti 0,7 prosentin tavoitetta vuoteen 2015 mennessä.

Ilmastorahoituksen oltava aidosti uutta ja apulupauksien lisäksi tulevaa rahoitusta

Suomen osuus Kööpenhaminan ilmastokokouksessa kehitysmaille luvatussa tuesta on 110 miljoonaa euroa vuosina 2010-12. Suomi on päättänyt ottaa kehitysmaiden ilmastotoimiin käytettävät varat kehitysyhteistyöstä.

Ilmastonmuutoksen vastaiseen työhön tarvitaan kuitenkin lisäresursseja. Jos myös muut maat seuraavat Suomen esimerkkiä ja alkavat kierrättää ilmastorahoitusta kehitysyhteistyölupauksiensa katteeksi, on suurimpana häviäjänä Afrikka ja erityisesti koulutus ja terveyssektori.

Kehitysmaiden ongelmia ei ratkaista muuttamalla köyhyyden vähentämiseen tarkoitettujen rahavirtojen nimeä. Kehitysmaita ei myöskään saada mukaan ilmastoneuvotteluihin, jos tuki ei ole aitoa.

Teollisuusmaat sitoutuivat Kööpenhaminassa nostamaan kehitysmaille suunnatun ilmastorahoituksen 100 miljardiin dollariin vuodessa, eli samassa tasolla kuin kehitys yhteistyö on tänään. On selvää, että näitä varoja ei voida ottaa kehitysavusta.

Vuoden 2011 kehitys yhteistyön määrärahoihin kerrotaan sisältyvän noin 40 miljoonaa euroa ilmastorahoitusta (TAE, pääluokka 24, s. 12). Ilmastotoimiin suunnatun rahoituksen suunnittelu ja seuranta on oltava avointa ja selkeää niin kehitysmaissa kuin Suomessakin. Erityisesti kehitys yhteistyövarojen raportoinnissa hyödynnettävät ns. ilmastomarkkerit eivät ole riittävä työkalu ilmastotoimien pitkäjänteiselle suunnittelulle.

- ➔ **Kehitysmaiden ilmastorahoitukselle tulee osoittaa aidosti uusia resursseja, jotka eivät ole pois köyhyyden vähentämiseen tähtäävästä kehitys yhteistyöstä ja 0,7 prosentin tavoitteesta**
- ➔ **Ilmastorahoituksen määrän sekä käytön suunnittelua ja seuraamista tulee selkeyttää**

Kehitys yhteistyön pirstaleisuuden karsiminen kangertelee

Kehitys yhteistyön tuloksellisuus ja kestävyys paranisi, jos Suomi vähentäisi toimintansa pirstaleisuutta. Ympäri maailmaa siroteltujen projektien sijaan Suomi on vuodesta 2001 lähtien pyrkinyt kohdentamaan kehitys yhteistyön määrärahojaan enenevässä määrin pääkumppanimaihin ja kaikkein köyhimpiin maihin. Monet muutkin avunantajat pyrkivät samaan.

Kehitys yhteistyön keskittäminen harvempiin maihin parantaa, paitsi kustannustehokkuutta myös edellytyksiä maakohtaiseen tarkasteluun, eli paikallisten olosuhteiden, kehitysmaiden omien köyhyydenvähentämissuunnitelmien sekä muiden avunantajien toimien parempaan huomioimiseen. Kun kehitys yhteistyö vastaa paikallisia tarpeita ja tukee ihmisten omia ponnisteluja, ei apu ole veden kantamista kaivoon.

Suomen kehitys yhteistyövarojen keskittäminen ei kuitenkaan ole tällä hallituskaudella edennyt. Maakohtaisen keskittämisen sijasta onkin alettu puhua alueellisesta ja temaattisesta keskittämisestä.

	2008	2011
Pitkäaikaisten yhteistyömaiden määräraha	129,1 miljoonaa	159,8 miljoonaa
Suhteessa maa- ja aluekohtaiseen kehitys yhteistyöhön	53,6 %	53,6 %
Suhteessa varsinaiseen kehitys yhteistyöhön	18,9 %	19,5 %
Suhteessa kaikkeen kehitys yhteistyöhön	15,3 %	14,9 %

Lisätietoja: Kehityspoliittinen asiantuntija Niina Pitkänen, niina.pitkanen@kepa.fi, 040 82 58 516